

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.142100310
143/AA43-1079-13/9

SPRIEDUMS Latvijas Republikas vārdā

Rīgā

2013.gada 30.aprīlī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente S.Liniņa,
tiesneši I.Amona un V.Poķis

rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par *S.L.*, personas kods */personas kods/*, saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.³⁰ panta sakarā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 27.februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2010.gada 7.jūnijā Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk – Birojs vai atbildētājs) Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas galvenais speciālists sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu RD Nr.000915 (turpmāk – Protokols) par to, ka *S.L.*, vienlaikus ieņemot */amats/ SIA „Nosaukums”* un pildot */iestāde/* (turpmāk – */iestāde/*) */amats 2/* pienākumus, ir pārkāpusi likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septītajā daļā noteikto.

Ar 2010.gada 7.jūlija Biroja Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītājas vietnieka lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-24/150 (turpmāk – Sākotnējais lēmums) nolemts par valsts amatpersonai noteikto komercdarbības ierobežojumu neievērošanu saukt *S.L.* pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 166.³⁰ pantu un sodīt ar naudas sodu 50 latu apmērā.

[2] Ar Biroja priekšnieka 2010.gada 28.septembra lēmumu Nr.1/8628 (turpmāk – Lēmums) Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts un uzlikts par pienākumu *S.L.* informēt Biroju 30 dienu laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas par darba tiesisko attiecību pārtraukšanu ar SIA „*Nosaukums*”.

Lēmums pamatots ar turpmāk minēto.

[2.1] *S.L.* laika periodā no 2001.gada 1.decembra līdz 2009.gada 31.oktobrim bija valsts amatpersona, jo pildīja */iestāde/ /amats 2/* amata pienākumus. *S.L.* no 2010.gada 1.janvāra ieņem */amats/* SIA „*Nosaukums*”.

[2.2] Saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2010.gada 5.maija sniegto informāciju */iestāde/* 2008.gada 22.janvārī pieņēma lēmumu Nr.2 un 2008.gada 22.oktobrī pieņēma lēmumu Nr.19 par siltumenerģijas ražošanas, piegādes un realizācijas tarifa apstiprināšu SIA „*Nosaukums*”. Tādējādi konstatējams, ka *S.L.* kā */iestāde/ /amats 2/* attiecībā uz SIA „*Nosaukums*” ir veikusi uzraudzības un kontroles funkcijas likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” izpratnē.

[2.3] Līdz ar to *S.L.*, 2010.gada 1.janvārī uzsākot pildīt */amats/* SIA „*Nosaukums*”, nav ievērojusi likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septītajā daļā paredzēto komercdarbības aizliegumu, kas nosaka, ka divus gadus pēc tam, kad valsts amatpersona beigusi pildīt amata pienākumus, aizliegts ieņemt amatu komercsabiedrībā, attiecībā uz kuru valsts amatpersona, pildot amata pienākumus, ir veikusi uzraudzības un kontroles funkcijas.

[2.4] Ievērojot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” mērķi, *S.L.* kā valsts amatpersonai primāri ir saistoši tie ierobežojumi un aizliegumi, kas valsts amatpersonām ir noteikti šajā likumā, nevis likumā „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

[2.5] *S.L.* pārkāpums nav atzīstams par maznozīmīgu.

[3] 2010.gada 28.oktobrī Administratīvajā rajona tiesā saņemta *S.L.* (turpmāk arī – pieteicēja) sūdzība par Lēmuma atcelšanu.

Sūdzība pamatota šādi.

[3.1] Birojs nepamatoti piemērojis likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteiktos ierobežojumus. Pieteicēja, atsaucoties uz Administratīvā procesa likuma 15.panta septīto daļu, likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 8.pantu un 38.panta otro daļu, norāda, ka sabiedrisko pakalpojumu */iestāde/* padomes locekļa darba pildīšanas ierobežojumu noteikšanā speciālā tiesību norma ir likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”, bet likums „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” ir vispārējā tiesību norma attiecībā uz visām amatpersonām, nevis konkrēti uz regulatoru locekļiem.

[3.2] Pieteicējas ieņemamais amats SIA „*Nosaukums*” nedod viņai tiesības pieņemt lēmumus vai rīkoties ar minētā uzņēmuma mantu vai finanšu līdzekļiem, kā arī pieteicēja nav SIA „*Nosaukums*” īpašnieks vai akcionārs. Līdz ar to, uzsākot darba tiesiskās attiecības ar SIA „*Nosaukums*” par */amats/*,

nevis grāmatvedi, kā kļūdaini norādīts Lēmumā, pieteicēja nav izdarījusi pārkāpumu, par kuru paredzēta atbildība saskaņā ar LAPK 166.³⁰ pantu.

[3.3] Pieteicēja, atsaucoties uz Administratīvā procesa likuma 81.panta trešo daļu, norāda, ka Lēmums ir viņas interesēm nelabvēlīgāks nekā apstrīdētais administratīvais akts – Sākotnējais lēmums, jo atņem pieteicējai tiesības uz darbu un iztikas līdzekļiem. Atņemot pieteicējai tiesības uz darbu, viņa nesaskata nozīmīgu labumu, ko iegūtu sabiedrība.

[3.4] Kopš */iestāde/* 2008.gada 22.oktobra lēmuma pieņemšanas dienas līdz pieteikuma iesniegšanas brīdim ir jau pagājuši divi gadi. 2009.gada 7.decembrī */iestāde/* apstiprināja jaunu siltumenerģijas tarifu SIA „*Nosaukums*”. Tādējādi, uzsākot darbu SIA „*Nosaukums*”, uzņēmums jau darbojās pēc jaunā tarifa. Līdz ar to pieteicējas darba attiecības ar SIA „*Nosaukums*” nekādu kaitējumu sabiedrības interesēm nav nodarījušas un nenodara.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 27.februāra spriedumu *S.L.* sūdzība apmierināta, Lēmums atcelts un administratīvā pārkāpuma lieta izbeigta.

Spriedums pamatots ar turpmāk minēto.

[4.1] No lietas materiāliem konstatējams, ka pieteicēja laika posmā no 2001.gada 1.decembra līdz 2009.gada 31.oktobrim pildīja */iestāde/ /amats 2/* amata pienākumus, bet no 2010.gada 1.janvāra pieteicēja ieņem */amats/* SIA „*Nosaukums*”.

Lietā nav strīda par to, ka pieteicēja, pildot */iestāde/ /amats 2/* pienākumus laika posmā no 2002.gada 10.maija līdz 2009.gada 31.oktobrim, ir pieņēmusi lēmumus (2008.gada 22.janvāra lēmums Nr.2 un 2008.gada 22.oktobra lēmums Nr.19), veikusi uzraudzības un kontroles funkcijas.

Taču lietā ir strīds par piemērojamajām tiesību normām, proti, vai pieteicējai, izbeidzoties sabiedrisko pakalpojumu */iestāde/* padomes */amats 2/* pilnvarām, ir saistošs likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septītajā daļā noteiktais ierobežojums amatu ieņemšanai komercsabiedrībā.

[4.2] Izvērtējot jēdziena „amats komercsabiedrībā” likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” izpratnē tiesas secina, ka amats ir jebkurš darbs ar noteiktām pilnvarām neaprobežojot šā jēdziena saturu tikai ar komercsabiedrības izpildinstitūciju amatiem.

[4.3] Atbildētāja pamatoti ir secinājusi, ka likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 38.panta ceturtnā daļa neizslēdz likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septītās daļas piemērošanu.

[4.4] LAPK 166.³⁰ pants paredz administratīvo atbildību par likumā noteikto komercdarbības, valsts amatpersonas amata savienošanas, pārstāvības, ienākumu gūšanas ierobežojumu vai tādu ierobežojumu pārkāpšanu, kuri

noteikti attiecībā uz rīcību ar valsts vai pašvaldības mantu, kā arī par valsts amatpersonas funkciju veikšanu interešu konflikta situācijā.

LAPK 166.³⁰ panta sankcijas daļā noteikts, ka par šādu administratīvo pārkāpumu minētās tiesību normas sankcijā paredzēts administratīvais sods - naudas sods valsts amatpersonai no piecdesmit līdz divsimt piecdesmit latiem, atņemot tiesības ieņemt valsts amatpersonas amatus vai bez tā.

No minētā izriet, ka persona var tikt atzīta par LAPK 166.³⁰ pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma subjektu, ja persona korupcijas novēršanu regulējošo tiesību normu izpratnē ir atzīstama par valsts amatpersonu, proti, ja persona atbilst likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 4.pantā minētajiem subjektiem. Taču pieteicēja par valsts amatpersonu saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 4.panta otro daļu bija uzskatāma laika posmā no 2001.gada 1.decembra līdz 2009.gada 31.oktobrim. Pēc minētā perioda pieteicēja nav valsts amatpersona. Līdz ar to secināms, ka izskatāmajā gadījumā uz pārkāpuma konstatēšanas brīdi nav konstatējama LAPK 166.³⁰ pantā noteiktā subjektu raksturojošā pazīme – valsts amatpersona.

[4.5] Saskaņā ar LAPK 239.panta 1.punktu lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva. Ņemot vērā iepriekš konstatēto, ka izskatāmajā gadījumā nav konstatējama (un attiecībā par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septītās daļas pārkāpumu nevar tikt konstatēta) LAPK 166.³⁰ pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma subjektīvā puse, un līdz ar to nav konstatējams LAPK 166.³⁰ pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs, lietvedība šajā administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

[4.6] Attiecībā par pārsūdzētajā lēmumā rezolutīvās daļas 3.punktā pieteicējai uzlikto pienākumu informēt atbildētāju 30 dienu laikā no Lēmuma spēkā stāšanās dienas par darba tiesisko attiecību pārtraukšanu ar SIA „Nosaukums” konstatējams, ka LAPK neparedz šāda rīkojuma par administratīvā pārkāpuma pārtraukšanu un pārtraukšanas fakta paziņošanu noteiktajā termiņā institūcijai (amatpersonai), kas saukusi personu pie administratīvās atbildības, izdošanas tiesības. Šāda rīkojuma izdošanas tiesības nav noteiktas arī Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 27.februāra spriedumu atbildētājs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norādīts turpmāk minētais.

[5.1] Tiesa spriedumā ir nepareizi interpretējusi materiālo tiesību normu, atzīstot, ka pieteicēja minētajā lietā nav atzīstama par LAPK 166.³⁰ panta subjektu.

[5.2] Ņemot vērā, ka pieteicēja laika posmā no 2002.gada 10.maija līdz 2009.gada 31.oktobrim, pildot /iestāde/ /amats 2/ amata pienākumus, saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 4.panta otrajā daļā noteikto bija valsts amatpersona, viņai bija saistoši minētajā likumā valsts amatpersonām noteiktie ierobežojumi un aizliegumi, tajā skaitā arī

noteiktie komercdarbības ierobežojumi, kas noteikti pēc valsts amatpersonas amata pienākumu pildīšanas beigšanas.

[5.3] LAPK 166.³⁰ panta sankcijā norādītais formulējums „uzliek naudas sodu valsts amatpersonai” ir attiecināms uz visām personām, kurām līdz ar valsts amatpersonas statusa iegūšanu ir saistoši likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteiktie ierobežojumi, aizliegumi un pienākumi, tajā skaitā arī minētā likuma 10.panta septītajā daļā noteiktais ierobežojums, kas valsts amatpersonai ir saistošs no brīža, kad viņa beigusi pildīt valsts amatpersonas amata pienākumus.

[5.4] Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Senāts) ir atzinis, ka LAPK 166.panta sankcijā noteiktais, ka „uzliek naudas sodu valsts amatpersonai”, nozīmē, ka attiecīgā pārkāpuma speciālais subjekts ir valsts amatpersona. Tomēr no formulējuma „uzliek naudas sodu valsts amatpersonai” nevar izdarīt secinājumu, ka administratīvo sodu var uzlikt tikai tādai personai, kas soda uzlikšanas brīdī ir valsts amatpersona. Šāds secinājums būtu absurds, jo tādā gadījumā personas, kas, ieņemot valsts amatpersonas amatu, izdarījušas administratīvos pārkāpumus, varētu viegli izvairīties no atbildības un soda, zaudējot valsts amatpersonas statusu pirms lēmuma pieņemšanas par administratīvā soda uzlikšanu (*skat. Senāta 2009.gada 21.oktobra spriedumu lietā. Nr.SKA-294/2009*).

[6] Pieteicēja paskaidrojumos par apelācijas sūdzību tiesai norāda, ka to neatzīst un lūdz noraidīt, pamatojoties uz turpmāk minētajiem argumentiem.

[6.1] Lietā nav strīda par to, ka pieteicēja uz administratīvā protokola sastādīšanas brīdi nebija valsts amatpersona. Tāpat pieteicēja nebija valsts amatpersonas statusā inkriminētā pārkāpuma veikšanas brīdī, kā tas bija administratīvās lietas Nr.SKA-294/2009 (A4237806) gadījumā. Līdz ar to Birojs nepamatoti atsauca uz spriedumu šajā lietā.

[6.2] Lietas materiālos nav pierādījumu, ka pieteicēja ir veikusi valsts amatpersonas funkcijas interešu konflikta situācijā vai pieņēmusi kādus lēmumus, kas nostādītu viņu interešu konflikta situācijā gan kā valsts amatpersonu, gan kā SIA „Nosaukums” darbinieci. Tāpat nav pierādīts, ka pieteicējas rīcība apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību.

[7] Saskaņā ar LAPK 289.²¹ panta otro daļu apgabaltiesa apelācijas sūdzību izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudījusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir pamatota un Lēmums ir atstājams negrozīts.

[9] Ierobežojumi un aizliegumi valsts amatpersonām ir noteikti likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” II nodaļā. Šajā

nodaļā ietverts arī 10.pants „Komercdarbības ierobežojumi”. Savukārt administratīvo atbildību par valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu un aizliegumu pārkāpšanu paredz LAPK 166.³⁰ pants „Valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu un aizliegumu pārkāpšana”. Salīdzinot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” II nodaļā noteiktos ierobežojumus un aizliegumus ar LAPK 166.³⁰ pantā ietvertajiem administratīvo pārkāpumu sastāviem, secināms, ka likumdevējs nav paredzējis administratīvo atbildību par ikviena ierobežojuma, aizlieguma pārkāpumu, bet tikai par tādām darbībām, kas tieši atbilst LAPK 166.³⁰ pantā uzskaitītajām. Šajā uzskaitījumā ir komercdarbības ierobežojumu pārkāpums.

Tādējādi likumdevējs ir paredzējis administratīvo atbildību arī par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septītajā daļā iekļauto ierobežojumu.

[10] Likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septītā daļa cita starpā noteic, ka valsts amatpersonai divus gadus pēc tam, kad tā beigusi pildīt attiecīgā valsts amatpersonas amata pienākumus valsts vai pašvaldības institūcijā, aizliegts ieņemt amatus tādā komercsabiedrībā, attiecībā uz kuru šī valsts amatpersona, pildot savus pienākumus, veikusi uzraudzības, kontroles vai sodīšanas funkcijas.

Tādējādi jau no minētās tiesību normas vārdiskā teksta „*valsts amatpersonai divus gadus pēc tam, kad tā beigusi pildīt attiecīgā valsts amatpersonas amata pienākumus ...*”, izriet, ka noteiktais ierobežojums nav attiecināms uz valsts amatpersonas amatā esošu personu, bet attiecas uz personu, kura beigusi pildīt valsts amatpersonas amata pienākumus.

Līdz ar to, ievērojot, ka par minētajā tiesību normā paredzēto ierobežojumu pārkāpšanu ir paredzēta administratīvā atbildība, LAPK 166.³⁰ pantā norādītais administratīvā pārkāpuma subjekts - valsts amatpersona aptver arī likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septītās daļas subjektu – tādu valsts amatpersonu, kura beigusi pildīt attiecīgā valsts amatpersonas amata pienākumus.

[11] Tādējādi pamatots ir apelācijas sūdzības arguments, ka pirmās instances tiesa nepamatoti atzinusi, ka pieteicēja nav LAPK 166.³⁰ pantā norādītais administratīvā pārkāpuma subjekts.

[12] Neraugoties uz iepriekš norādīto kļūdaino pirmās instances tiesas secinājumu, pirmās instances tiesa pareizi ir konstatējusi lietas faktiskos apstākļus un pamatoti secinājusi, ka Birojs pareizi piemērojis likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septīto daļu, nevis likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 38.pantu. Tāpat pareizs ir tiesas secinājums, ka jēdziens „amats komercsabiedrībā” likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” izpratnē ir jebkurš darbs ar noteiktām pilnvarām un ir attiecināms uz pieteicējas ieņemamo amatu – /amats/.

Līdz ar to apgabaltiesa saskaņā ar LAPK 289.¹³ panta trešo daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai minētajā daļā, tāpēc tos pašus apsvērumus atkārtoti nenorāda.

[13] Lietā nav strīda, ka pieteicēja, pildot */iestāde/ /amats 2/* pienākumus laika posmā no 2002.gada 10.maija līdz 2009.gada 31.oktobrim, ir veikusi uzraudzības un kontroles funkcijas attiecībā uz SIA „*Nosaukums*”.

Līdz ar to pieteicējai bija pienākums ievērot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septītajā daļā noteikto divu gadu aizliegumu pēc */iestāde/ /amats 2/* amata atstāšanas ieņemt amatu tādā komercsabiedrībā, attiecībā uz kuru pieteicēja veikusi uzraudzības, kontroles funkcijas.

Pieteicēja minēto aizliegumu līdz Protokola sastādīšanas brīdim nebija ievērojusi, jo jau no 2010.gada 1.janvāra ieņem */amats/ SIA „Nosaukums”*.

Ievērojot minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Birojs pamatoti sauca pie administratīvās atbildības pieteicēju par LAPK 166.³⁰ pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu. Pieteicējai piemērotais sods ir minimālais sods panta sankcijas ietvaros, līdz ar to nav nepieciešams vērtēt, vai soda apmērs ir noteikts samērīgi.

[14] Ar Lēmumu pieteicējai uzlikts par pienākumu informēt Biroju 30 dienu laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas par darba tiesisko attiecību pārtraukšanu ar SIA „*Nosaukums*”.

Birojs paskaidrojumā tiesai norāda, ka ar Lēmumu pieteicējai uzlikts pienākums pārtraukt nelikumīgo darbību un par to informēt Biroju.

Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka Birojs šāda pienākuma uzlikšanu nav pamatojis ar nevienu tiesību normu, šāda pienākuma uzlikšanu administratīvā pārkāpuma lietvedības ietvaros neparedz arī LAPK. Pienākums pārtraukt nelikumīgu rīcību pats par sevi izriet no likuma, un par to atsevišķs lēmums administratīvā pārkāpuma lietā nav jāpieņem, tāpēc apgabaltiesa Lēmumā ietverto pienākumu informēt Biroju par darba tiesisko attiecību pārtraukšanu ar SIA „*Nosaukums*” tulko kā norādījumu pieteicējai ievērot likumā noteikto divu gadu aizliegumu, nevis Biroja uzlikto pienākumu pieteicējai pārtraukt darba tiesiskās attiecības ar SIA „*Nosaukums*”.

[15] Kopumā Lēmums ir atzīstams par pamatotu un tiesisku.

[16] Lai arī Administratīvā apgabaltiesa pievienojās daļai no pirmās instances tiesas sprieduma motivācijas, pirmās instances tiesa gala rezultātā lietu izspriedusi nepareizi.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.¹² panta otrās daļas 1.punktu, 289.²² panta pirmo un otro daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprīda:

atstāt negrozītu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka 2010.gada 28.septembra lēmumu Nr.1/8628 (administratīvā pārkāpuma protokols Nr. RD Nr.000915), bet *S.L.* sūdzību noraidīt.

Sprīdums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese referente *(paraksts)* S.Liniņa

Tiesneši *(paraksts)* I.Amona

(paraksts) V.Poķis

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās apgabaltiesas tiesnese

Rīgā, 2013.gada 30.aprīlī

S.Liniņa